

Uzasadnienie

Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. poz.).

Zgodnie z treścią delegacji ustawowej, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, podstawę programową kształcenia w zawodach, uwzględniając w szczególności ogólne cele i zadania kształcenia zawodowego, efekty kształcenia właściwe dla kwalifikacji wyodrębnionych w zawodach, efekty kształcenia wspólne dla wszystkich zawodów, efekty kształcenia wspólne dla zawodów w ramach obszaru kształcenia oraz możliwość uzyskania dodatkowych kwalifikacji w ramach obszaru kształcenia.

Natomiast w przypadku zawodów szkolnictwa artystycznego wpisanych do klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (zawody, w których nie wyodrębnia się kwalifikacji) minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określa, w drodze odrębnego rozporządzenia podstawy programowe kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego w publicznych szkołach artystycznych.

W ramach zmiany ustroju szkolnego od roku szkolnego 2017/2018 wprowadzona zostanie trzyletnia branżowa szkoła I stopnia dla młodzieży. Kształcenie w branżowej szkole I stopnia będzie odbywało się w zawodach ujętych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, dla których przewidziano kształcenie w tym typie szkoły. Przewiduje się, że wszystkie zawody przyporządkowane do tego typu szkoły będą zawodami jedno kwalifikacyjnymi, a część z nich będzie miała kwalifikację wspólną z zawodem nauczonym na poziomie technikum. Dzięki takiemu rozwiązaniu absolwenci branżowej szkoły I stopnia będą mogli kontynuować naukę w branżowej szkole II stopnia w celu uzyskania dyplomu technika oraz wykształcenia średniego branżowego. Pierwsi absolwenci ukończą branżową szkołę I stopnia w 2020 roku, dlatego też aby umożliwić im kontynuację nauki w szkole prowadzącej kształcenie zawodowe, zakłada się utworzenie od roku szkolnego 2020/2021 dwuletniej branżowej szkoły II stopnia. Kształcenie w branżowej szkole II stopnia będzie odbywało się w zawodach ujętych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, dla których przewidziano kształcenie w tym typie szkoły - będą to zawody kształcone na poziomie technika, które posiadają kwalifikację wspólną z zawodem nauczonym w branżowej szkole I stopnia. Zakłada się, że w zawodach kształconych na poziomie technikum będą wyodrębnione maksymalnie dwie kwalifikacje.

W związku z powyższym zmianie musi ulec podstawa programowa kształcenia w zawodach, w których w dotychczasowej trzyletniej zasadniczej szkole zawodowej wyodrębniono więcej niż jedną kwalifikację oraz w zawodach na poziomie technika, w których wyodrębniono więcej niż dwie kwalifikacje.

Kształcenie w zawodach odbywa się w szkołach, natomiast kształcenie w zakresie kwalifikacji wyodrębnionych w zawodach prowadzone jest na realizowanych zgodnie z podstawą programową kształcenia w zawodach kwalifikacyjnych kursach zawodowych, których ukończenie umożliwia przystąpienie do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w zakresie danej kwalifikacji.

Kształcenie zawodowe w zawodach ujętych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego jest prowadzone w oparciu o podstawę programową kształcenia w zawodach.

Nazwy zawodów dla zawodów nauczanych w systemie oświaty na poziomie branżowej szkoły I stopnia, branżowej szkoły II stopnia, technikum i szkoły policealnej, wyodrębnionych w tych zawodach kwalifikacji oraz przypisany do nich poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji odpowiednio dla kwalifikacji pełnych i częściowych nadawanych w systemie oświaty, określa rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego.

Natomiast zestawy oczekiwanych efektów kształcenia: wiedzy, umiejętności zawodowych oraz kompetencji personalnych i społecznych w poszczególnych zawodach, pozwalające na samodzielne wykonywanie zadań zawodowych, opisane są w podstawie programowej kształcenia w zawodach.

Zakres regulacji projektu rozporządzenia jest związany z nową klasyfikacją zawodów szkolnictwa zawodowego i uwzględnia następujące zmiany:

- wprowadzenie – na podstawie wniosków właściwych ministrów – do systemu oświaty możliwości kształcenia w nowych zawodach;
- wykreślenie z klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego – na podstawie wniosków właściwych ministrów – zawodów, w których dalsze kształcenie w systemie oświaty jest nieuzasadnione;
- zmiany nazewnictwa kwalifikacji w zawodach wpisanych do klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego;
- zmniejszenie liczby kwalifikacji do jednej w branżowej szkole I stopnia oraz do maksymalnie dwóch kwalifikacji w technikum i szkole policealnej.

Dla celów kształcenia, zgodnie z klasyfikacją zawodów szkolnictwa zawodowego, wskazano obszary kształcenia, do których są przypisane poszczególne zawody. Obszary kształcenia obejmują zawody pogrupowane pod względem wspólnych efektów kształcenia wymaganych do realizacji zadań zawodowych. Uwzględniono Polską Klasyfikację Działalności i wyodrębniono 8 obszarów kształcenia:

- administracyjno-usługowy (AU),
- budowlany (BD),
- elektryczno-elektroniczny (EE),
- mechaniczny i górniczo-hutniczy (MG),
- rolniczo-leśny z ochroną środowiska (RL),
- turystyczno-gastronomiczny (TG),
- medyczno-społeczny (MS),
- artystyczny (ST).

W ramach każdego obszaru kształcenia zawody uporządkowano według typu szkoły: branżowa szkoła I stopnia, technikum, branżowa szkoła II stopnia, szkoła policealna.

Poszczególne elementy składowe podstawy programowej kształcenia w zawodach zostały oznaczone kodami ułatwiającymi ich identyfikację.

Podstawa programowa, o której mowa w niniejszym załączniku, została określona w trzech częściach:

- 1) część I określa ogólne cele i zadania kształcenia zawodowego oraz obejmuje tabelę zawierającą wykaz kwalifikacji wraz z ich powiązaniem z zawodami i efektami kształcenia;
- 2) część II określa: efekty kształcenia wspólne dla wszystkich zawodów, efekty kształcenia wspólne dla zawodów w ramach obszaru kształcenia stanowiące podbudowę do kształcenia w zawodzie lub grupie zawodów oraz efekty kształcenia właściwe dla kwalifikacji wyodrębnionych w zawodach;
- 3) część III określa opis kształcenia w poszczególnych zawodach zawierający: nazwy i symbole cyfrowe zawodów, zgodnie z klasyfikacją zawodów szkolnictwa zawodowego, cele kształcenia w zawodach, nazwy kwalifikacji wyodrębnionych w zawodach, warunki realizacji kształcenia w zawodach, minimalną liczbę godzin kształcenia zawodowego oraz możliwości uzyskania dodatkowych kwalifikacji w zawodach w ramach obszaru kształcenia określonego w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego.

Efekty kształcenia wspólne dla wszystkich zawodów, w tym kompetencje personalne i społeczne, oznaczono kodem składającym się z trzech wielkich liter:

- BHP - bezpieczeństwo i higiena pracy,
- PDG - podejmowanie i prowadzenie działalności gospodarczej,
- JOZ - język obcy ukierunkowany zawodowo,
- KPS - kompetencje personalne i społeczne,
- OMZ - organizacja pracy małych zespołów (wyłącznie dla zawodów nauczanych na poziomie technika).

Efekty kształcenia wspólne dla zawodów w ramach obszaru kształcenia, stanowiące podbudowę do kształcenia w zawodzie lub grupie zawodów, oznaczono kodem składającym się z:

a) trzyliterowego skrótu PKZ,

b) ujętych w nawiasie:

- wielkich liter alfabetu, wskazujących na przyporządkowanie do obszaru kształcenia,
- małej litery alfabetu, o charakterze porządkowym, odróżniającym poszczególne PKZ w ramach obszaru kształcenia.

Efekty kształcenia właściwe dla kwalifikacji wyodrębnionych w zawodach oznaczono wielkimi literami alfabetu, wskazującymi na przyporządkowanie do obszaru kształcenia oraz kolejną liczbą o charakterze porządkowym.

Kwalifikacje oraz ich powiązania z zawodami i efektami kształcenia wspólnymi dla wszystkich zawodów, a także z efektami kształcenia wspólnymi dla zawodów w ramach obszaru kształcenia stanowiącymi podbudowę do kształcenia w zawodzie lub grupie zawodów, uporządkowane narastająco według oznaczeń kwalifikacji w obrębie danego obszaru kształcenia, zostały wskazane w tabeli zamykającej część I podstawy programowej kształcenia w zawodach.

Podstawa programowa kształcenia w zawodach będzie stanowić bazę do opracowania przez nauczycieli szkół prowadzących kształcenie zawodowe oraz przez podmioty prowadzące kwalifikacyjne kursy zawodowe programów nauczania, niezbędnych odpowiednio do kształcenia: w szkołach publicznych, w szkołach niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych oraz na kwalifikacyjnych kursach zawodowych.

Podstawa programowa kształcenia w zawodach, w zakresie nowelizowanych zawodów, została opracowana w oparciu o wypracowane rekomendacje zespołów partnerów społecznych (przedstawicieli pracodawców i pracobiorców) przez zespoły autorów, ekspertów z danych obszarów kształcenia, w ramach projektu „Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap I: Forum partnerów społecznych” realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza – Edukacja - Rozwój.

Nowa podstawa programowa kształcenia w zawodach zacznie obowiązywać we wszystkich klasach pierwszych i pierwszych semestrach szkół prowadzących kształcenie zawodowe od dnia 1 września 2017 r.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. poz. 1414, z późn. zm.) projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

Rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Przedmiot regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

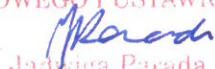
Planuje się, że rozporządzenie wejdzie w życie z dniem 1 września 2017 r.

PODSEKRETARZ STAŃU

Maciej Kopce

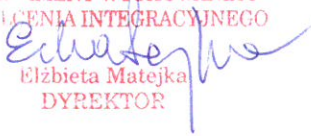
DEPARTAMENT
KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO

Anna Dakowicz-Nowicka
ZASTĘPCA DYREKTORA
DEPARTAMENT KSZTAŁCENIA
ZAWODOWEGO I USTAWICZNEGO

Jolanta Parada
DYREKTOR
PODRECZNIKÓW, PROGRAMÓW I INNOWACJI

Anna Sarnicka
DYREKTOR

DEPARTAMENT WYCHOWANIA I
KSZTAŁCENIA INTEGRACYJNEGO

Elżbieta Matejka
DYREKTOR

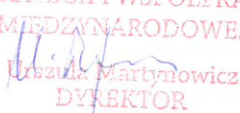
DEPARTAMENT EKONOMICZNY

Maria Wolk
DYREKTOR

DEPARTAMENT FUNDUSZY
STRUKTURALNYCH

Marek Lewiński
DYREKTOR

DEPARTAMENT
STRATEGII I WSPÓŁPRACY
MIĘDZYNARODOWEJ

Urszula Martynowicz
DYREKTOR